

Titel: Femte Afsnit.

Citation: "Femte Afsnit.", i *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1877*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r03-shoot-chptrd1e44584/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1877*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

retten i Virkeligheden synker ned til et for-
gjæves Forsøg paa Sagens Afgjorelse med
mindre Besvær. I procesuel Henseende er
Behandlingen ved Landretten at ligne ved en
Behandling af Sagen i første Instans, og
den foregaar derfor ogsaa efter de almindelige
Regler for en saadan. Naarlig gjælder dette
om Bevisforelsen, jfr. § 359. Reglen maa
derfor være, at Vidner, Synsmænd og Parter
paaent skulle møde til Afhørelse; men paa
Allemperne herved bodes der dog i flere Hens-
seender ved Lovforslaget. For det første maa
bemærkes, at det er en Selvfølge, at de
Pempelser af Umiddelbarhedsprincippet, der til-
stedes ved en Hovedforhandling for Landretten
som første Instans, ogsaa bør finde An-
vendelse i Paaanketstilfælde. Det bestemmes
derfor i § 359 2det Stykke, at hvor Vidners
Afhørelse efter de almindelige Regler skulde
eller kunde finde Sted ved Underretten, kan
Landretten bestemme, at de ved Underretten
allerede afgivne protokollerede Vidneudagn
skulle benyttes, idet der gaaes ud fra, at en
fornyet Afhørelse ved Underretten i de fleste
Tilfælde vilde være hensigtsløs. Men ogsaa hvor
de i § 203 indholdte Betingelser for, at Afhø-
relsen kan foregaa ved Underretten istedetfor
for Landretten selv, ikke ere tilstede, har man troet, at
der kunde aabnes Adgang til at undgaa den
fornyede Afhørelse af Vidner og Synsmænd. I
§ 359 1ste Stykke, giver Lovforslaget derfor
endvidere Retten Bemyndigelse til ifølge Sagens
Beskaffenhed og øvrige Omstændigheder efter den
ene Partis Begjæring at tilstede Benyttelsen
af de ved Underretten protokollerede Vidne-
udagn, en Bestemmelse, der navnlig er bereg-
net paa saadanne Smaasager, som ikke kunne
bære Omkostningerne ved en fornyet Vidne-
forfæ. At der ingen Grund er til at ude-
slette den fornyede Afhørelse, naar ingen af
Parterne begjæver saadant og de saaledes begge
ville bære de af en saadan flydende Afgifter,
er formentlig klart.

Ved Siden af Paaanket maa der ogsaa
for Underretternes Vedkommende være Adgang
til at anvende Besværing til højere Ret.
Ifølge § 360 kan dette Retsmiddel benyttes
imod Underrettens Handlinger i samme Ud-
strækning som overfor Landretten, ligesom og

for Fremgangsmaaden med de af Forholdets
Natur flydende Pempelser er den samme.

Forfættelsen i § 361 fortaas let. Det
er klart, at naar hele Bevisførgsmaalet kan
indbringes under Paaanket, og naar Forhand-
lingen i Landretten er aldeles ny, behøves
Adgang til Forfættelse af Sagen ikke.

Femte Afsnit.

Om Fremgangsmaaden ved Inter- vention og ved Tilstævning af Tredemand under den imellem Parterne begyndte Netsag.

Medens de almindelige Betingelser for,
at Intervention og Tilstævning kunne finde
Sted, fremstilles andetsteds (se § 43 ff), gi-
ves i nærværende Afsnit de nærmere Regler
for, under hvilke Former og paa hvilket Trin
i Sagen de nævnte Skridt kunne foretages.

I §§ 362—367, jfr. § 372, omhand-
les Fremgangsmaaden ved Intervention i egent-
lig Forhand eller det, som i Systemerne plejer
at kaldes Hovedintervention. Det ligger i den
i Lovforslaget optagne Procesmaades Natur,
at Adgangen til at intervenere ikke kan staa
aaen paa ethvert Trin af Sagen (§ 372).
Som Folge af den i Umiddelbarhedsprincippet
begrundede Nødvendighed for at koncentrere
den hele Bevisførelse i et bestemt enkelt Retss-
møde maatte Intervention i hvert Fald være
udelukket, naar Bevisforberedelsen er sluttet.
Hvis den tilstædes efter det Tidspunkt, vilde
dermed bevirkedes en Forstyrrelse i samtlige For-
udsaatninger for Bevisførelsen, og det til denne
berammede Møde vilde efter al Sandsynlig-
hed blive unyttigt. Man har imidlertid ikke
troet at kunne blive staaende ved denne Be-
grænsning. Det maa vistnok erkendes, at
naar den mundtlige Forhandling om Sagens
Realitet er begyndt, bør det ikke staa i Tred-
mands Magt ved at træde op og erklære Inter-
vention at tvinge Parterne til at afbryde den
paabegyndte Forhandling og saaledes at gaa et
Skridt tilbage i den Procedure, de allerede

have tilbagelagt. Thi Trediemands Ret til at indtræde i Sagen bør ikke udstrækkes til at fælde Parterne ved at nøde dem til at foretage Skridt i Proceduren om iagen, uagtet de ere fuldkommen ledig iværksatte. Intervententen skal derfor ifølge § 372 melde sig, inden de oprindelige Parter have begyndt Forhandlingen om Sagens Realitet.

Interventionen forberedes paa den i § 363 omhandlede Maade. Som det vil sees, gaar Lovforslaget ud fra, at en lettere og simplere skriftlig forberedelse end den ellers foreskrevne kan være tilstrækkelig ved Intervention, fordi Parterne maa forudsættes i alle væsentlige Punkter at kende Sagen og forsaavidt være forberedte nok til at kunne afgjøre, hvorledes de ville stille sig overfor Interventionen. Intervententen har en kort Tid forinden det af de til Hovedsagens Behandling bestemte Møder, hvortil han vil optræde, at tilfille hær især af de oprindelige Parter et Skrift, indeholdende Grundene til hans Søgmaal samt den Paastand, han vil nedlægge, og ledet af Gjenparter af de Dokumenter, som han agter at benytte. Bliver der i Retemødet, hvor Intervententen i Forkiønde med Skriftets Oplæsning giver de fornødne ydeligere Forklaringer om sit Søgmaal, af nogen af de oprindelige Parter rejst Paastand om dets Afvisning, fordi de almindelige Betingelser for Intervention benægtes at være tilstede, afgjøres dette Spørgsmaal ved en særskilt Kjendelse, som, forsaavidt den gaar ud paa Afvisning, af Intervententen kan gøres til Gjenstand for Begjæring, hvorhos Intervententen kan begjære Sagens videre Behandling ublat i den Anledning (§ 364). Admitteres derimod Interventionen, maa Ansøgningen herover fremsættes under Paaanken af Hovedsagen, naar denne er bragt tilende.

Ifølge Forholdets Natur maa de oprindelige Parter være berettigede til i Anledning af Interventionsfølgemaalet at fremkomme saavel med nye Dokumenter som med Tillæg til og Forandringer i de oprindelige Paastande (§ 365). Disse Forandringer eller Tillæg blive da at fremsætte til Retebogen. Igenledes maa Intervententen, efterat der er givet

ham Lejlighed til at gjøre sig bekendt med de mellem de oprindelige Parter udvekslede Skrifter og Dokumenter, have Adgang til paa samme Maade at forandre eller udvide sine Søgmaalsgrunde og Paastande. De i den Anledning fornødne Udskiftelser kunne gøres af Retten.

Bestemmelserne i §§ 366 gaae kun ud paa at gjøre de i §§ 102 og 103 indeholdte Grundsatninger anvendelige paa Interventionsfølgemaal, Noget, som i og for sig er sa naturligt, at det ikke behøver særligt at begrundes.

Reglen i § 367 behøver ingen videre Forklaring.

I §§ 368—370, ift. § 372, omhandles Fremgangsmaaden ved den saakaldte Wiintervention, hvorved en Trediemand blot indtræder i Sagen for at understøtte en Part, i hvis Paastands Gjennemførelse han har retlig Interesse. Efter Udskiftels Tanke er Wiintervententens Procedure at betragte som et Tillæg til den Parter Procedure, han vil understøtte (§ 369 i Slutn.) Som Folge heraf maa Wiintervententen modtage Sagen i den Stilling, hvortil den ved hans Indtrædelse befinder sig, og være bunden ved den indtil da førte Procedure. Fremdeles er han kun berettiget til at gjøre Angrebs- og Forsvarsmidler gjældende i Sagen, forsaavidt de ikke komme i Modstrid med den Parter Procedure, han vil bistaa (§ 368). Hvad endelig angaar Tidspunktet for Wiinterventionen, kan der ikke opstilles anden Grænse, end at det, som Parter selv er afflaaret fra at bringe frem, heller ikke kan gøres gjældende af Wiintervententen. Iøvrigt har han Adgang til at intervenere paa ethvert Trin af Sagen, endog under Paaanken (§ 372 i Slutn.). Wiintervententen indtræder i Sagen derved, at han til Retten afgiver en skriftlig motiveret Begjæring om at maatte faae Adgang til at ytre sig i Sagen, hvilken Begjæring meddeles Parterne (§ 370). Paa naar nogen af dem Wiintervententen afsøft, bliver dette Spørgsmaal at afgjøre paa samme Maade, som hvor et Interventionsfølgemaal paa staaes afvist. Den Maaden, hvorpaa Wiintervententen skal have

Afgang til at høre sig i Sagen, træffer Retten Bestemmelse (§ 369).

§ 371 omhandles Fremgangsmaaden ved Tilsværing af Tredemand under den mellem Parterne begyndte Retssag. Finder Retten, at saadan Tilsværing i Genhold til § 45 bør tillades, maa Sagen udvættes, for at Sagsøgeren med sædvanligt Barjel kan meddele Tilsvænte sit Klagekrift og iøvrigt den sædvanlige Skriftvorking foregaa mellem disse Parter. Naar Skriftvorkingen er sluttet for alle Parter's Vedkommende, vil derefter den mundtlige Procedure kunne foregaa paa almindelig Maade, ganske som om Retten paa Gæbedevne havde tilsejbragt en Forening af Sagerne ifølge § 102 Det Punktum. Dog er det naturligt, at de om Intervention i §§ 362, 366 og 367 givne Regler udtrykkelig erklæres anvendelige ogsaa paa Tilsværing. Hjelpeledet gjælder med Hensyn til Spørgsmaalet om, paa hvilket Trin af Sagen Tilsværing kan finde Sted, den samme Regel som for Interventionsfølgemaal, se § 372.

Sjette Afsnit.

Særegne Rettergangsarter.

I dette Afsnit omhandles de særegne Rettergangsarter, som behøves til at supplere det almindelige Processystem. Hertil høre for det første Reglerne om Bevisers Forelse for Hovedforhandlingen (Kapitel I), Regler, der maa betragtes som et Tillæg til det hele Bevisystem. Derefter fremstilles i Kapitel II Executivprocessen, hvis Særegenhed navnlig bestaar i en til Gavn for Sagsøgeren opstillet Begrænsning af Indsværtes Realitetsforvar. Kapitel III angiver Fremgangsmaaden i de Sager, med Hensyn til hvilke der udlægelsesvis anordnes frivillig Behandling. I Kapitel IV gives de særegne Regler om Behandlingen af Ulygteskabsager samt Sager, hvortunder Arvinger søge sig en hortelevens Person's Formue tilkjænt. Kapitel V omhandler den Fremgangsmaade, som skal iagttages, naar Noget skal umyndiggøres eller en Enke skal sættes under

fast Lovværgemaal, Spørgsmaal, der efter det nye System ikke som hidtil behandles som Dørlighedsager, men blive at afgjøre ad Retstvejen. Endelig gives i Kapitel VI Reglerne om Fremgangsmaaden ved Erhvervelse af Mortifikations- eller Gjenbendamdom.

Kapitel I.

Om Bevisers Forelse før Hovedforhandlingen.

Det maa vistnok erkjendes, at der bør være en Afgang til at faae Beviser, som maa antages eller at ville mistes, optagne, medens Tid er. De tyske Processlove indeholde ogsaa Regler sigende heril; i den franske Code de procédure findes ingen udtrykkelig Bestemmelse derom, og i saamme Råde, Ordreantien af 1667, var endog enquête d'examen à futur udtrykkelig forbudt paa Grund af de Misbrug, som drevs med samme. Men den Omstændighed, at dette Forbud ikke er optaget i Code de procédure, har man i den nyere franske Praxis fortolket saaledes, at Forbudet er hævet, og at Bevisforelse à futur ikke længere er udelukket. I Rhinlandene har man derimod fulgt en modsat Opfattelse. Men Civilprocessloven for det tyske Rige har optaget de sædvanlige Regler om denne Art af Bevisforelse, jfr. §§ 447—455, Retstvorne til Lovudkastet S. 289 ff. Efter nærværende Udskast ville de Betænktheder, som i Frankrig gjordes gjældende imod anticiperet Bevisforelse, iøvrigt aldeles ikke komme frem; thi Udskastets Bevisystem medfører ganske naturligt, at det paa sig ekstraordinær Maade optagne Bevis udenfor de Tilfælde, i hvilke Udskastets almindelige Regler hjemte en Afvigelse fra Umiddelbarhedsgrundsaeningen, aldeles ikke maa kenslytes, naar det paa den Tid, Hovedforhandlingen foregaa, er muligt at høre Vidnerne eller optage Syn og Eksempel paa sædvanlig Maade, jfr. § 380 Det Stykke. Der er saaledes ingen Fare for, at Parterne skulde søge at tilnærm sig Rige Beviser, uden at nogen virkelig Nødvendighed er tilstede; thi de ville dog ikke derved kunne opnaa Noget, men tværtimod kun spille de Penge, som i saa Henseende ere anvendte.